

Szerkesztőség  
es  
kiadóhivatal:  
**KASSA**  
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi  
telefon: 150. sz

# NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:  
Egy évre . . . 14— korona  
Fél évre . . . 7—  
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:  
Egy évre . . . . . 20 korona  
Fél évre . . . . . 10  
Negyedévre . . . . . 5  
Egyes szám ára 4 fill.

IRKDEJESK FELVEJÉTEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fuzekas-utcareol.) Telefon 150. szám.

FELELOS SZERKESZTO:  
**MURÁNYI JÓZSEF.**

Kapható minden dohánytözsdében.  
Megjelenik délután 5 órakor.

## Fordulat a válságban.

Kassa, jan. 24.

Ma este fordulat állott be a hirtelen támadt és mesterségesen szított válságban. A minisztertanács három órai tanácskozás után jelentést adott ki, mely szerint Polónyi Géza, mint igazságügyminiszter, az ellene intézett támadásokért pört indít. Esküdtszék elé állítja a támadókat, mind akik becsületében sértették. Vagyis Polónyi Géza megmarad, nem teszi meg nagyszámu és a támadásokban egyáltalán nem vállogatos ellenségeinek azt az örömet, hogy megbukják. Nem mert a kofalkodást, az újságpapiros bombákat nem is szabad annyira méltatnia s oly komolyan vennie, hogy e miatt ott hagyja pozícióját, hol csak a legutóbbi napokig tisztelettel voltak iránta azok is, kik ma felé piszkos nyelvet öltögetnek.

Meggyőződésünk már tegnap is az volt, hogy Wekerle s vele együtt a nemzeti küzdelemben kipróbált hűségű és erős akaratban megedzett államférfiak, a kabinet tagjai nem engedhetik meg, hogy a Polónyi ügy kabinet válságot idézzen elő s ezzel természetesen meglazuljon a koalíció összetartása.

Az események beigazolták, hogy mi komolyan, botrányhajhászás és a demagog szájhórsók piaci frázisai nélkül mérlegettük a politikai helyzetet.

Minő komikus, némely kassai lap-társunk, mikor tegnap is az igazság csillagait rugta az ég felé s ma be kell látnia, hogy nem is csillag volt az, inkább emlékeztet liba-nyomokra, melyeket a jámboran gágogó szárnyas uszohártyája szokott az iszapba rajzolni. Így fest a többi potrohosra hízalt igazság is.

Nehogy értékénél tovább is idő-zünk e komikus jellenségnél konstatálnunk kell, hogy a kassai közvélemény nagyon is megnyugszik a válságban beállott fordulatban. A békes együttműködést várja a kormánytól s a kilátásba helyezett alkotásokat.

A minisztertanács határozata komoly megfontolás után született meg, Andrassy csak úgy megnyugszik benne, mint a kabinet többi tagja. El kell most hallgatnia minden botrányvadászó hangnak s most a par-

tatlan igazság döntése fog e nagyra hízalt, alapjában könnyű fajsúlyu ügyben dönteni.

A bíróság, az egyetlen forum, melynek segítségével Polónyi leszá-molhat ellenségeivel s addig folytat-hatja a kabinet hasznos tevékenységét. Amit a közvélemény a válság elinté-zése után elvár a kormánytól, az nem más, mint a munka, még pedig a minél gyorsabb, minél eredményesebb munka, melyet alkotmányos életünk kitározása égetően sürget.

Elintéztett válság.

Polónyi marad.

A miniszteri tanács határozata.

Tegnap délután miniszteri tanács volt a budavári miniszterelnöki palotában, a tanácskozás hat órakor kezdődött és több mint három óra hosszat tartott, erről a minisztertanácsról az ej folyamán a következő felhivatalos kommunikét bocsátották ki:

A miniszterelnöki palotában ma délután hat órakor miniszteri tanácskozás volt, melyen a kabinet összes tagjai részt vettek a tanácskozásban. Polónyi Géza igazságügyminiszter, a ki régebben engedte a függetlenségi párt amaz álláspont-jainak, hogy ne indítsan sajtópert a leg-utóbb történtek után, tapasztalván, hogy ugy a függetlenségi párt, mint a koalíció többi pártjában egyaránt kifejezésre jutot-tak olyan kívánságok, hogy az igazság-ügyminiszter az ellene intézett támadáso-kat bírói utra vigye, elhatározta, hogy bírói utra lép, és a pört már legköze-lebb és mint igazságügyminiszter meg fogja indítani, holnap délután négy óra-kor miniszteri tanácskozás lesz, melyen a folyó ügyekkel fognak foglalkozni.

A tegnapi minisztertanács határozata, mely a napok óta kísértő válságnak ilyen fordulatot adott, csak egy kilenc óra tájban lett nyilvánossá és került el a hire a párt körökbe, melyek ritkán voltak még olyan népesek mint most. A függetlenségi pártkör-be, Kossuth és Apponyi vitte meg a mi-nisztertanács határozatát, melyet a párt jó része élénk helyesléssel vett tudomásul. A dolog érdemi része, hogy t. i. az igazság-ügyminiszter az esküdtbíróság elé viszi a dolgot és Lengyel Zoltán ellen sajtópert in-dít, általában mindenütt megnyugvást keltett.

## Fővárosi művészek Kassán.

Az újságírók cabarette-estélye.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövet-ségének kassai választmánya országos jóté-konyaságot gyakorló egyesületük javára feb-

ruár hó 7-en a Schalkház összes termeiben fényes műsorból összeállított művészi cabar-ette-estély rendez.

A magas művészi színvonalat biztosít-ják a főváros ismert előkelő művészei, ki-keket sikerült az estélyre megnyerni. Komlósi Emma, Petráss Sári, Szilágyi Dusi, Pázmány Ferenc, Nagy Jenő a Népszínház, Sarkady Aladár a Vigszínház, Marthon Géza a Ki-rálysínház tagjai és dr. Farkas Imre költő, honvédelmi miniszteri fogalmazó. Ezek azok a nevek, melyek az estélyt előkelővé teszik, művészi színvonalra emelik,

Komlósi Emmát jól ismeri közönségünk, az ő nagy, fényes tehetségét felesleges méltatnunk, ragyogó énekművészetével a fővá-rost is bearanyozta. Petráss Sári és Szilá-gyi Dusi a fiatal művészgárdának legtehet-ségesebb tagjai, a kiknek éneke és tanc-művészete nemcsak a fővárosban, de szerte az egész országban ismeretes. Pázmány Fe-renc a Népszínháznak egyik legtehetségesebb tagja, kedves kuplékkal fogja a közönséget szórakoztatni. Sarkady Aladár, a Vigszin-háznak ismert kitűnő elmés magánjele-netekkel kedveskedik.

A hölgszereplőket majd cigányzenekar, majd meg zongorán Marthon Géza és dr. Farkas Imre fogja kísérni.

Az estélyre jegyek László Bela könyv-kereskedésében, Fő utca 39. előjegyezhetők,

A tánchoz a zenét a katoná- és cigány-zenekar szolgáltatja. Részletes műsört a fal-ragaszok fogják nyújtani.

## Halálba üzte a nyomor.

Öngyilkos kőfaragó-segéd.

Öngyilkosságot követett el tegnap dél-után 5 órakor a Kossuth Lajos utcai Pan-nonia-szálloda 8. számú szobájában egy fiatal, alig 20 éves iparossegéd, mert éhezett és fázt és napok óta munkához jutni nem tudott Kassán, sem egyebütt.

Tegnap délután ugy 6 órakor jelentet-ték az ügyeletes rendőrtisztviselőnek, hogy öngyilkosság történt a Pannonia-szálloda egyik szobájában és az öngyilkos életben van még. Az ügyeletes tisztviselő a men-tőkkel a helyszínére sietett, hol az ágyban levetkőzve és vértócsában fekvé talált egy fiatal embert, aki magát Brunner Ferenc kőfaragó-segédnek mondotta. A hozzá inté-zett kérdésekre nehezen annyit tudott elmon-dani, hogy Budapesten laknak szülei, atyja Brunner Mihály kőfaragó-iparos. Kassára munkakeresés céljából jött, de sem itt, sem Eperjesen, ahol közben szintén megfordult, munkához jutni nem birt.

Egy hét óta bolyongott így Kassán, az-alatt elköltötte készpénzét és a ruháinak elzalogosítása és eladása révén szerzett pénz-t is, csak nyári ruhája maradt meg, most abban didergett, még csak felsőkabátja sem volt. Az éhség is gyötörte, már második napja alig evett. Tegnap bement a Pannonia-szállodába, hol kissé megpihent, majd elke-seredésében revolverével jobb halántékába

**KOMLÓS JÓZSEF és TÁRSA** Kassa fő-utca 45. szám II. em. Férfi ruha szabóság, egyházi és egyenruhazti intézete

lőtt. A mentők bekötözték az öngyilkos sebeit és a kassai közorháza szállították. Garbinszky Kázmér dr. vette kezelésbe és sérülését életveszélyesnek találta.

Az ügyeletes rendőrtisztviselő az esetről szüleit táviratban értesítette.

## Rémes történet.

### Rablók egy vasuti őrháznál.

Az ecei vasuti őrháznál tegnap reggel megjelent két bekormozott arcú paraszt és a vasuti őrt keresték, aki azonban nem volt otthon.

Az őt gyermekei az udvarban játszottak, a felesége pedig a konyhában zsirt ovasztott.

Amikor az asszony észrevette a kormos arcú embereket, bezárta a konyha ajtaját. A két paraszt be akarta törni az ajtót, de nem bírták.

Erre egyikük az udvarban játszó gyermekek egyikének karját eltörte. Az asszony szemtanúja volt ennek, kinyitotta a konyhaajtót és a rablók behatoltak a konyhába.

Az őt felesége a kiolvasztott zsírral leöntötte az egyik rablót, aki nyomban holtan rogyott össze. A másik berohant a szobába és mindent fölkatapult. Közben megérkezett a vasuti őrt és dulakodni kezdett a rablóval, aki egy óriási konyhakéssel akarta az őrt leszúrni.

Az asszony erre előhozta férje revolverét és hátulról agyonlőtte a haramiát.

Az őt felesége a kiállott izgalmaiktól megőrült.

## TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

### A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 24.

A Ház mai ülését mentelmi ügyek foglalták le. Lázár Zoárd terjesztette elő Petrovics képviselő mentelmi ügyének felfüggesztését. A Ház kiadta Petrovicsot.

Szentiványi Gábor mentelmi ügyében nem fogadták el a bizottság határozatát, hanem Wekerle indítványára utasították a bizottságot új határozathozatalra.

Több jelentéktelen mentelmi ügyet tárgyaltak még le.

(Ülés folyik.)

### Wein Manó dr. támadása.

### A Halmos Polónyi hecc epilógusa.

Budapest, jan. 24.

Wein Manó dr., Halmos János volt főv. polgármester orvosa, ma találkozott a főváros egyik utcáján Stiller Mór dr.-ral, Halmos sógorával, aki tudvalevőleg úgy nyilatkozott Weinről, hogy ő visszaélve orvosi hivatásával, szuggerálta Halmost. Wein szó nélkül odarohant Stillerhez, a kezére ütött, majd kiragadta botját és Stiller fejére vágott vele. Azután elrohant. Stiller e kínos incidens nemcsak bíróság, hanem az orvos-szövetség elé is viszi.

### A király és a Polónyi-ügy.

Budapest, jan. 24.

Zichy Aladár gróf ő felsége személye körüli miniszter ma Bécsbe utazott, hogy a királynak jelentést tegyen a Polónyi-ügyről. A kabinetben a legteljesebb összhang uralkodik s a válságot teljesen elintézték tartják.

### Paar gróf nyilatkozik.

Budapest, jan. 24.

Paar gróf főhadsegéd ma egy nyilatkozatában kijelenti, hogy nem ismeri báró Schönberger Bélánét s vele soha semmilyen összefüggése nem volt.

### Egy kalandos hír

A válság varatlan elintézése ismét sok kalandos hírt bocsátott világra. Ezek közül való, hogy a király megbízásából a kabinetiroda táviratozott Wekerlének. Sőt a távirat szövegét is megcsinálta a hírforrás:

„Felsője legmagasabb kívánságára Polónyi maradjon.

Persze nem kell hangsúlyoznunk, hogy ez a távirat a riportter fantázia szülötte. Hasonlóan nem felel meg a valóságnak az a boulevard lapok által elterjesztett hír sem, hogy Zichy és Andrássy Polónyival nem akar egy kabinetben maradni, s hogy a válság csak 8 napra van elintézve.

## UJDONSÁGOK.

— **Apponyi Albert a harmadik egyetemről.** Aradon az ott lefolyt tanügyi ünnepségek keretében Varjassy Lajos polgármester szavát tette Apponyi miniszter előtt a harmadik egyetem kérdését.

A miniszter szívélyesen adta meg a kért felvilágosítást.

— A kormány még nem hozott döntést arra nézve, melyik város kapja meg a harmadik egyetemet. A Pozsonyról és Kassáról szállongó hírek csak kombinációk. Ily irányu nyilatkozatok a kormány egyik tagjának ajkáról sem hangzottak el.

— **Kéménytűz.** Ma reggel 9 óra tájban a Szepsi ut 46. szám házon levő egyik kémény, a mely régen tisztítva nem volt kigyuladt. A tűz azonban, mielőtt nagyobb kár történt volna, elaludt.

— **A rendőrség gyászja.** Ma, a reggeli órákban meghalt rövid, de kinos szenvedés után Pecher Adolf külrendbiztos életének 67-ik évében közel 40 évi szolgálat után. A rendőrséghez, mint a cs. és kir. 34-ik gyalogezred kiszolgált őrmestere került. Katonakorában részt vett 2 háboruban és a hadi érdemmel ki lett tüntetve. A königrázi és a 64-iki dán háboruban vett részt, ez utóbbitban, mint az akkor vitézsége jutalmául vasbrigádnak elnevezett csapat tagja.

— **Az orvos szövetség kassai fiókja.** Most alakult meg az országos orvos szövetség kassai fiókja. A tisztikar a következő: Elnök: dr. Vandraček Jenő, alelnök: dr. Neuvirth Elek; titkár: dr. Ákos Izso; pénztáros: dr. Rényi Jenő. A választmány tagjai: dr. Ekei, dr. Steiner, dr. Bartha, dr. Molnár, dr. Nagy és dr. Holczmann.

— **A kingstoni pusztulás.** New-Yorkból jelentik, hogy a polgármester táviratot kapott a kingstoni polgármestertől, aki sürgős segínyt kér az amerikaiak számára. Londoni távirat szerint Swettenham kormányzó felkérte az angol kormányt, hogy tolmácsolja táviratilag az amerikai Egyesült-Államoknak szívélyes köszönetét a Jamaikát ért szerencsétlenség alkalmából nyújtott gyors és erőteljes segélyért. Swettenham táviratában semminő surlódásról nem tesz említést. A gyarmatügyi hivatal részleteket kért az incidensre vonatkozólag. Grey államtitkár a hivatalos kérdésre, hogy hajlandó-e az angol kormány Jamaika támogatására szolgáló pénzüsszeget elfogadni, azt válaszolta, hogy az ajánlatot megtisztelte-

tésnek veszik. Swettenham eddig nem tett kimerítő jelentést, de úgy látszik, hogy már nincs szükség arra, hogy az Egyesült-Államok szívessége továbbra is igénybe vétesse. Hivatalos körökben az a vélemény uralkodott, hogy az amerikai kormány ez ügyben újabb lépéseket nem fog tenni. Washingtonból jelentik: Root államtitkár Haldane angol hadügyminiszterhez a következő táviratot intézte:

— Az elnök nagy meglepéssel vette tudomásul táviratát és örömeinek ad kifejezést, hogy alkalmas volt Jamaika lakosságának bármiképpen segítségére lenni. Az elnök számított arra, hogy az esetben, tekintettel közelségünkre Jamaikához, hozzánk fognak fordulni, miután tudjuk, hogy fordított esetben mily készséggel részesítenék az angolok bennünket segítségükben.

Erre Haldane hadügyminiszter Root államtitkárhoz a következő táviratot intézte:

„En, aki a jamaikai csapatokért felelős vagyok, kijelentem, hogy mély hálat érzek az amerikaiak iránt gyors és sikeres segítségükért.

Kingstonban két bankban a munka megindult és így a pénzühiányon segítettek. Több kereskedő azt hiszi, hogy üzlete meg e hét végén megnyithatja. A villamos vasut forgalma szinten megindult. Amerikában és Angolországban tetemes rendelkezéseket tettek.

— **A vármegyei tisztviselők választása.** Érdekes és fontos mozgalmat indított Sopronvármegye törv. bizottsága. — Feliratot intézett a kormányhoz, a vármegyei tisztviselők választására vonatkozó rendelkezés olyan irányu módosítása érdekében, hogy ez a választás ne nyilvános, hanem titkos legyen. Sopronvármegyét a legutóbbi választó közgyűlésen tapasztaltak bírták a mozgalom megindítására és ezért küldte meg feliratát partolás végett Somogyvármegye-nek is.

— **Egy 105 éves ember halála.** Alsó-szalánk (Alsó-Szlovinka) községben január hó 19-én meghalt Tulej Mihály 105 éves cigánykovács.

— **A szocialista gróf új lapja.** Gróf Bathányi Ervin bögötei nagybirtokos és az ottani iskola fenntartója, mely iskola az ismert incidensnek kuforrása volt, új társadalmi hetilapot indít. A gróf alapította tudvalevőleg a „Testvériség” c. lapot, melynek főmunkatársa is volt. Nehány hét előtt azonban megvált a laptól és most tisztán a szocialdemokrata szervezet szolgálatában áll. Bathányi Ervin gróf az új lap megindítását, melynek címe „Társadalmi forradalom” lesz, már bejelentette az illetékes helyen.

— **Megégett munkás.** A korompai vasgyárban Martin Mihály gyári munkás f. hó 13-ikán a hűtőpad izzó platinalemezei közé került s fejét úgy összeégette, hogy nyomban belehalt. A nyomozás kiderítette, hogy Martin Mihály saját vigyázatlanságának lett áldozata.

— **Carussel Kassán.** Ez év április első és második napján a kassai falkavadásztársulat tagjai a lovassági fedett lovardában nagyszabásu carusselt rendeznek. Az érdekes ünnepségre most folynak az előkészületek.

— **A postamesterek új illetmény szabályzatát** illetőleg a Budapesti levelező hivatalos forrásból arról értesül, hogy a magasabb illetmények 1906. évi január hó 1-től járólagnak kiutalványoztatni, nem pedig 1906. június 1-től, mint ez tévesen jelezve volt. Eszerint nem szenved semmi változást a kereskedelmi miniszternek az az eredeti terve, amely szerint 1906. január 1-től óhajtott részesíteni a postamestereket a magasabb illetményekben.

— **Megfagyott ember.** Kassaujaluról jelenti tudósítónk, hogy ott a nagy hidegben tegnapelőtt egy parasztagazda megfagyott. Tegnap el is temették.

— **Bezárt iskolák.** A nagy hidegre való tekintettel tegnap a kassai elemi iskolákban a tanítást hétfőig felfüggesztették.

— A kassai kereskedők Rákóczi-ünnepélye. A kassai kereskedők február hó 2-án tartandó Rákóczi-ünnepsége iránt a közönség körében nagy az érdeklődés. A felsőbb parancsra visszarendelt katonazenekar távollmaradása, noha a műsorban jelentékeny szerepe volt, nem fog az ünnepélyen hiányzani. A rendezőség már gondoskodott, hogy elsőrangú polgári zenekar kísérelje az énekszámokat. A rendező-bizottság ez uton is kéri a közönséget, ha valaki nem kapott volna meghívót s arra igényt tart, forduljon a rendező-bizottság irodájához (Fő-utca 65., I. emelet).

— Meggyilkolt parasztgazda. A Miskolczi alatti Zsolcai Sajóhid 188. sz. őrháza körében Tóth József pályőr Szalai József ongai lakost elmúlt éjjel a pályatest mellett holtan találta. A rendőri nyomozás eddig kiderítette, hogy Szalai József még január hó 5-én éjjel 1400 koronával Erdőbényére házat vásárolni indult. A miskolci állomáson kissé pityókosan látták s az ta nyoma vesztett. Most aztán Tóth pályőr holtan találta az őrház közelében. Szalai Józsefnek 1400 koronája eltűnt, míg szemén és háltékán mély seb ütött, sőt egyik lába is össze volt törve. Szalai, minden jel arra vall, rablógyilkosoknak esett áldozatul. Az ismeretlen rablógyilkosokat a rendőrség erélyesen nyomozza.

A kassai Rákóczi sirbölt ügyében báró Forster Gyula, az országos műemlékek bizottságának elnöke a napokban Kassán tartózkodott.

Bubics püspök műkincseit árverezik. A kassai egyházmegye ősz főpásztorának dr. Bubics Zsigmond kassai megyei püspöknek ismeretes ügyében, most árverés lesz. Bubics Zsigmond kassai püspök gondnoka, a püspök zilált anyagi viszonyának rendezése érdekében elhatározta, hogy a püspök műkincseit, amik az ő tulajdonát képezik elárvereztetti. Ezek a kincsek néhány ládában meg is érkeztek már Bécsbe, ahol az ottani Dorotheumban február végén fogják elárverezni. A gyűjtemény nagyrészt régi porcellánból, csipkékből és antik konyhaeszközökből áll. Van azonkívül benne néhány értékes festmény is.

Felolvasás a Kazinczy körben. A kassai Kazinczy-kör tegnap este 5 órakor érdekes felolvasást rendezett a városháza közgyűlési termében. Rethy Antal dr. a budapesti kir. meteorológiai intézet tagja olvasott fel a hegyi meteorológiai obszervatóriumait. Felolvasása során, melyet vetített képekkel Lévy István ur a kereskedelmi iskola igazgatója kísért, ismertette Európa és Amerika híres hegyi obszervatóriumokat, fejtegetve azok tudományos jelentőségét és élénk színekkel ecsetelte azt a küzdelmet, melyet a tudósvilág bajnokai a természet zordonságával folytatnak a magas régiókban egy-egy tudományos megfigyelésért. Magyarországnak ugymond meg nincsen ilyen hegyi obszervatóriuma. A tátralomnici és poprádi meteorológiai állomások nem jönnek ilyen tekintetben számításba, bár rendeltetésüknek pompásan megfelelnek. A Tatra egyik csúcán akar az orsz. meteorológiai intézet ilyen obszervatóriumot felállítani, mely a tátralomnici és poprádi állomásokkal összeköttetésben szolgálna a tudományt. De a tetemes költségekre — sajnos — Maecenás nem akad, hazánkban, a kormány sem tehát semmit érdekében s így a társadalmi mozgalomba vetik az intézők reményüket. A tegnapi felolvasás is ennek a javára rendeztetett, de nem sok eredménnyel.

Kun Bertalan 90 éves. Kun Bertalan a tiszáninnen ev. ref. egyházkerület ősz püspöke hétfőn ünnepelte munkás életének 90-ik évfordulóját Miskolcson. Kassáról az agg egyház fejedelmet számosan üdvözölték.

## Színház, művészet.

### Heti műsor:

Csütörtökön, január 24-én, másodsor: A Jezsuita. Dráma 4 felv.

Pénteken, január 25-én, Fatinitza. Op. 3 felvonásban.

Szombaton, január 26-án, Az államtitkár ur. Vigjáték 3 felvonásban.

Vasárnap, január 27-én, két előadás: délután 3 órakor leszállított helyárrakkal: II. Rákóczi Ferenc fogsága. Történelmi színmű 5 felvonásban: este 7 és fél órakor, hatodsor: A vig özvegy. Operette 3 felvonásban.

Hétfőn, január 28-án, hetedszer. A vig özvegy. Operett 3 felv.

### Munkáselőadás.

#### A jezsuiták.

Pay-Ordeix színműve.

Ki volt Jézus: Egy szegény, jó szívű, szerencsétlen ember, aki szíve vérenek hullásával és a kereszthalál kínjaival fizetett meg emberszeretetéért. Szegény volt és a szegénységet erénynek hirdette, jószívű volt és jószívűségét meg elleneivel szemben is is gyakorolta, szerencsétlen volt, mert korai halállal szakították el hivatásától és még szerencsétlenebb, mert tanításai meghamisítva éltek túl őt magát.

És kik a Jézus társasága, a jezsuiták? Emberek talán, akik a vértanu eszményi gondolkodásának egyedüli letéteményesei? A kik tisztán a krisztusi erények kultuszának élnek?

Oh nem! Ez hatalomvágyó, erőszakos emberek szövetsége, amely uralmat szerzett a lelkekben, s amely uralmát és erejét a társadalmi élet minden megnyilvánulásában érezteti. Nem az igaz eszme győzedelmességét jelenti a földkerékét behálózó hatalmuk, hanem az emberi felfuráng és álnok ravaszság szívós erejének bizonyosságát szolgál.

Ők nem szegények, mert hatalmuk fenntartása és növelése nagy vagyon összeharcsolását teszi szükségessé, amely kényszerűségnek nagy buzgalommal és sikerrel felelnek meg. Ők nem jószívűek, mert hatalmi érdekeik parancsszávára a legnagyobb embertelenségeket képesek elkövetni és követik is el. Ők nem járnak szerencsétlenül, mert erejűk a legadázabb támadásnak is ellentáll.

Embertelének, mert nem emberi módon élnek, hanem kivonva magukat e társadalom minden behatása alól, a maguk céljainak megfelelően idomítják képességeiket, melyekkel oly eredményesen tudnak az emberre hatni.

Mi célból viszik véghez mindez embertelenségeiket és minek törekcsenek olyan világraszóló hatalomra, ha sem hitvesük, sem gyermekeik nincsenek és nem ösztönzik őket jobb élet elérésére? Ennek elég magyarázatát szolgál épen az a körülmény, hogy a családi élet hatásaitól vannak mentesítve s így szükségyszerűleg hajlanak ama törekvések felé, melyek életük célját és tartalmát teszik.

Ők a hatalom kéjének perverz élvezői, amint a szerelem gyönyörűségének is vannak ilyen elfajult pákoszkodói. És mit bánta a híres Jack, ha a kéjes gyönyört csak egy embertársa hasának felmetszésével tudta elérni. Ő vigan élte világát. Mit banják a hatalom perverz élvezői, ha mások boldogsága árán jutnak hozzá a kéjes örömhöz. A cél kitűzve s az eszközök megválogatása nem sok gondot ad.

A jezsuitizmus ilyen felfogása nyilatkozik meg P. Ordeix e darabjában. A szerző maga is pap, s így nem lehet azzal gyanúsítani, hogy ferde látószögéből nézi a dolgot, azért látja csak torz vonásait. Ő közvetlen közelségben áll a szereplőkhöz azért

tisztánlátásához szó sem férhet. Darabja tendenciózus mű és határozott éllel irányul a jezsuiták ellen. De ha az irodalomban feladat gyanánt ismerjük el az igazságok hirdetését, úgy semmi kivetni valót nem találhatunk a szerző nyilvánvalóan tendenciózus felfogásában, mert mitsem vét az igazság rovására.

Annál több fogyatékosága van azonban magának a darab szerkezetének. Nincs benne semmi fokozás és semmilyen művészi arányosság. A drámai szenvedély egy bizonyos elért magasság után hirtelen veszt erejéből, csökken és így kiközkent a nézőt az előkészített hangulatból. Ilyen zökkenés van az első felvonás szenvedélyes befejezése után, a második felvonás terjengős sekélyes elején. Épig a harmadik felvonáson végig a másodikban felkeltött érdeklődés után. Nem is szólva Paquito jellemének és világfelfogásának különös megrajzolásáról, mely láthatatlanul hagyja azokat a pontokat, ahol a drámai cselekmény nyugszik, a befejezés sem megnyugtató és pessimisztikus felfogással sem magyarázható, mert az ember nem tudja elképzelni, hogy fog hát Paquito ezután a rendben működni. A jezsuitákra van oka haragudni, és mégis azzal fenyegetődik, hogy igazi jezsuita lesz. De hiszen ennek a világ adja meg az árát, mely pedig neki mitsem vétett.

Meglátszik tehát, hogy a szerző gyenge dramairó, de annál igazságérzőbb ember. Es ez is valami. Mert a bár fogyatékosan is elmondott igazság többet ér a művészileg kezelt hazugságnál.

Az előadás nagyon jó volt és minden ízében modern felfogásra való átgondolásra mutat. Realisztikus alakok mozogtak a színpadon, ami sokat jelent egy ilyen darabnál, ahol mindenekfelett a valószínű realizmusra kell törekedni.

A szereplőkről bővebben legközelebb mondjuk meg véleményünket. (r.)

## Primadonna verseny.

A közönség által győztesnek ítelt primadonnát a Napló szerkesztősége improzans virágadományban részesíti a Vig özvegy 15-ik előadása alkalmával, amikor is a szavazást lezárjuk. A beérkezett szavazatokat háromtagú bizottság, a szerkesztő, egy színházi bérlő és egy művész olvassa össze s közli naponként a szavazás lezártaig. Szavazni lehet az alábbi szavazó lappal, melyet levelező-lapra, vagy borítékba téve a Napló szerkesztőségének (Kossuth Lajos-utca 16) kérünk elküldeni.

### Megindult a szavazás.

A Napló felhívására szerkesztőségünkhöz a mai napig beérkezett:

381 szavazat. Ebből kapott:  
Kálai Lujza 224  
Várad Margit 157

szavazatot.

### Szavazó-lap.

I. kérdés: Ki tetszik a Vig özvegy szerepében? Kálai vagy Várad.

Felelet: \_\_\_\_\_

II. Ki énekel szebben, ki játszik jobban? Kálai vagy Várad.

Felelet: \_\_\_\_\_

**Egy jobb házba**  
szoptatós dajka, aki orvosilag  
kitűnő egészségűnek találtatott,  
állást keres.

Czim: Deák-Ferenc utca 15. sz.  
LÓVY MIKSANÉ, I. em.

Alapított 1844. Alapított 1844

## KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a cs. kir. szab.

**Triesti Általános Biztosító Társaság**  
(Assicurazioni Generali),  
**Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársaság** és  
**Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társaság**  
főgynöksége a székesgyházzal szemben, saját házában.

**Takarék betétek** könyvecskére és folyó-számlára. Váltak és kisorsolt értékpapírok leszámítolása, beszedése.

**Kölcsönök** váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-számla alakjában.

Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.

**Váltóüzletében** értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.  
Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.  
**Osztálysorsjegyek eladása.**  
Hitellevelek és pénzáttalás bármely külföldi városba csekély díj mellett.  
**Safe Deposit pénzszekrények.**  
Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások készséggel adatnak.

## A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

összes régi betéteinek kamatlábát

**4°** -ra emelte fel **4°** -ra

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**



**BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA**  
SÖRFŐZDE ÉS MALÁTAGYAR.  
Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.



Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

**KIRÁLY SÖR** **KORONA SÖR** **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánunk a sörfőzde készséggel szolgálni.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfőzde söre méretik ki.

Kiadó: Muranyi József.

A szepsi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

75.  
tkv. 1907.**Árverési hirdetményi kivonat.**

A szepsi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Brunyanszky Berta és Brunyanszky Béla végrehajthatónak Handlovics Jánosné sz. Macsata Julianna végrehajtást szenvedő elleni 186 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kassai kir. törvényszék a szepsi kir. járásbíróóság területén lévő Jászó községben fekvő

a jászói 214 sztkvben felvett s Macsata Boldizsár, Handlovics Jánosné sz. Macsata Julianna és Handlovics János néven álló 368 hrsz. ház és udvarra 800 kor., 369. hrsz. kertre 56 kor., 790. hrsz. szántóra 19 kor., 1271. hrsz. szántóra 39 kor., 1986. hrsz. szántóra 244 kor., 2057. hrsz. rétre 51 kor., 2218. ból hrsz rétre 107 kor., 2227. hrsz. szántóra 53 K, 2521. hrsz. szántóra 60 kor., 2634. hrsz. számú szántóra 67 K és a jászói 557 sztkvben A + I. 1700 ból hrsz. a felvett ingatlanok a Macsata Boldizsár, Handlovics Jánosné, Macsata Julianna és Handlovics János néven álló zálogtartó jogára 184 K ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1907. évi március hó 27. é. n. d. 10 óra-kor Jászó község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42 § ában jelze t árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3133. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadé-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szepsi kir. járásbíróóság mint tkvi. hatóság 1907. évi január 11 én.

**Windegg.**  
kir. jbró.

## KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR.

**ÉRTESÍTÉS.**

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy az eddigi 3 1/2 százalékkal emeltt elhelyezett betétek kamatlábát f. hó 1-től

**4 százalékra emeltük**

és az új betéteket is 4 százalékkal kamatoztatjuk; a betéti-kamatadót az intézet viseli.

Kassa, 1906. november 2.

**Az igazgatóság.**

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA.